

Правоохоронна діяльність, глобалізація і суспільна мораль у контексті масової культури (на прикладі сучасних європейських серіалів про правоохоронців. Частина 3)

ВОВК Вікторія,

доктор юридичних наук, професор, професор кафедри теорії та історії держави і права Хмельницького університету управління і права імені Леоніда Юзькова м. Хмельницький, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0588-2095>

Анотація. Статтю присвячено висвітленню органічного взаємозв'язку процесів глобалізації, явищ масової культури, суспільної моралі й особливостей правоохоронної діяльності засобами масової культури, зокрема в серіалах. Окреслено широке коло питань, присвячених взаємодії різних сфер духовного життя людини (суспільна мораль, право, правоохорона, мистецтво), що має варіативність, представлено спектр предметних форм, відображає поточну соціальну реальність і водночас конструює її. Завдяки культурологічному й семіотичному методологічним підходам здійснено аналіз сучасних серіалів про правоохоронців з метою віднаходження в них трансляції основних моральних цінностей західноєвропейського суспільства, до яких належать: гуманізм, рівність, толерантність, інклюзія. Увагу акцентовано на аналізі соціокультурного контексту, у межах якого існує сучасна масова культура (глобалізація, поширення демократії, уніфікація та стандартизація життя, стиснення часу, значний інформаційний потік, кліповий тип мислення тощо). Зауважено, що поширення масової культури зумовлене розвитком технологій та зміною типу комунікації: від ороакустичної через вербально-письмову до аудіовізуальної (що лише підтверджує в межах європейської культури фундаментальне значення зору і візуальної метафори). Акцентовано на тому, що сучасні серіали про роботу правоохоронців відображають реалії сучасного західноєвропейського суспільства, яке за допомогою утвердження моральних цінностей та їх правового забезпечення долає страх іншого; визнає рівність у сфері як можливостей, так і відповідальності; формує та утверджує нові гендерні й соціальні моделі поведінки, зберігаючи дієвими цінності індивідуалізму та персонорентричності; визнає особливу роль інститутів громадянського суспільства в контролі за діяльністю державних органів, зокрема правоохоронних. Завдяки швидкому розвитку технологій та доступності серіал як екранна форма виконує інформативну функцію, ознайомлюючи глядача з основними суспільними, моральними й правовими цінностями.

Ключові слова: правоохоронна діяльність; мораль; моральні цінності; демократія; глобалізація; поліція; правоохоронець; права людини; толерантність; гендер; право; масова культура; серіал; громадянське суспільство.

Історія статті:

Отримано: 26.08.2024

Переглянуто: 10.09.2024

Прийнято: 01.10.2024

Рекомендоване посилання:

Вовк В. Правоохоронна діяльність, глобалізація і суспільна мораль у контексті масової культури (на прикладі сучасних європейських серіалів про правоохоронців). Частина 3. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2024. № 2 (28). С. 32–38. doi: 10.33270/02242802.32.

* Відповідальний автор

© Вовк В., 2024

Вступ

Публікація є останньою з циклу статей, присвячених дослідженню відображення взаємозв'язку процесів глобалізації, цінностей суспільної моралі та правоохоронної діяльності в межах європейської культури засобами серіалів як різновиду масової культури сучасності (Vovk, 2024). Детально розглянемо питання репрезентації художніми засобами в серіалах про правоохоронців основних таких європейських цінностей, як толерантність (Lypovets, 2018; Mukhina, 2021) і демократія (Ulynets, 2024), які є засадничими підвалинами сучасної європейської культури в контексті гуманізму (Bielov, & Bielova, 2024; Byelova, & Farcash, 202).

Матеріали та методи

Нині в українській гуманітаристиці немає комплексних досліджень взаємозв'язку глобалізації, суспільної моралі та правоохоронної діяльності в контексті феноменів масової культури. Дослідження особливостей зображення діяльності правоохоронців сучасними гнучкими екранними формами (серіалами про правоохоронців) можливе за використання соціокультурного методологічного підходу, який дає змогу виявляти особливості транслювання панівних моральних і правових цінностей західноєвропейського суспільства художніми засобами, а також широкого застосування доробків з культурології, естетики та правознавства.

Результати й обговорення

Домінантними суспільними цінностями сучасної європейської культури є толерантність (як можливість кожної людини має зберегти власну гідність і водночас виявляти повагу до думок і переконань інших (Kovalska, 2021, p. 165) і демократія, які водночас є керівними принципами суспільного життя та засадами організації суспільства й політичної системи (Zolotukhina, Ionova, & Luparenko, 2021). «Фактично сучасна система європейських цінностей є відповіддю на певні чинні нині в Європі вимоги: дати Європі кінцеву мету та чіткі політичні цілі; викликати почуття належності, яке здатне мобілізувати людей задля співпраці; визначити межі європейського громадянства та європейської ідентичності як щодо себе самої, так і щодо іноземних держав» (Boretska, 2021, p. 28). Сучасне європейське суспільство є мультикультуралістичним, а мультикультуралізм своєю чергою є теорією, практикою і політикою «неконфліктного співіснування в одному життєвому просторі багатьох різномірних культурних груп. Він утворює повагу до розбіжностей, але водночас не відмовляється від пошуку універсальності» (Shai, 2020, p. 135).

Толерантність є насамперед умінням різних людей жити в соціумі з прийняттям інакшості інших. Сучасні культурологи та філософи налічують одинадцять основних виявів толерантності (Zolotukhina, Ionova, & Luparenko, 2021), ми ж у межах цієї статті зосередимо увагу на таких із них, як етнічне розмаїття, інклюзія, зовнішній вигляд, персоніцентризм й антропоцентризм, що є визначальними рисами сучасної європейської культури.

Для сучасного демократично-толерантного суспільства специфічна зовнішність, фізичні вади та каліцтва людей не є чимось неприйнятним або неприємним. Ідею прав людини як рівності всіх реалізують через можливість соціальної реалізації особи (Koval, 2024; Romanova, 2024): у серіалі «Віра» серед працівників поліції є особи з фізичними вадами, що не заважає їм виконувати необхідне функціональне навантаження та соціально самореалізовуватися тощо; Астрід Нельсен працює в поліцейському архіві Парижа, попри те, що має розлади аутистичного спектру (РАС), і безпосередньо бере участь у розслідуванні злочинів у складі групи кримінальної поліції під керівництвом інспектора Рафаелли Косте. Астрід вступила до поліцейської академії, успішно закінчила її, попри діагноз. У серіалі люди з аутизмом зображені (відповідно до сучасних європейських настанов про цінність окремої особистості та принципів соціальної безбар'єрності) повноцінними учасниками соціального життя, кожний з яких має власні таланти.

У ХХІ ст. істотно розширилися межі інтерпретації лукізму¹. Невипадковим є той факт, що в європейських дослідженнях увагу спрямовують на вивчення соціального стереотипу «що красиво – то добре» («beautiful is good») (Olson, & Marshuetz, 2005). Лукізм як вид дискримінації за зовнішністю жорстко не прив'язаний до біопараметрів обличчя та тіла («торжество гена» У. Фаррела), однак поширюється і на поведінку, і на одяг. Правоохоронців у серіалах легко запам'ятовують глядачі, герої стають знаковими завдяки неформальності й нестандартному зовнішньому вигляду. Тобто автори серіалів створюють образ правоохоронця як людини, яка, з одного боку, вирізняється з маси, оскільки «маса – це «усереднена людина». У такий спосіб юрба перетворюється на якісну однорідність, суспільну безформність, людину, що не відрізняється від інших, а є повторенням загального типу (Orteha-i-Haset), водночас вона є людиною з юрби. Правоохоронці в серіалах за зовнішністю не відповідають «голлівудським» стандартам краси, і це узгоджується із сучасною ситуацією «смерті гламуру», адже важливіше бути самим собою.

¹ Термін «лукізм» виник у ХХ ст. у зв'язку з рухом за права повних людей.

Головним героєм серіалів про правоохоронців є переважно неординарна, харизматична особистість, подекуди навіть фрик або маргінал, який водночас є професіоналом. 2015 року у Франції вийшов перший сезон серіалу «Капітан Марло» режисера Жозе Даяна, головною героїнею якого стала представниця правоохоронних органів Французької Республіки – офіцер Національної жандармерії Марло. Образ капітана Марло є цілком зрозумілим у межах постмодерністської естетики, яка відмовляється від замкнутості концептуальних побудов й акцентована на маргіналізації, демонструючи відкритість, незакінченість і дестабілізацію усталених класичних уявлень та настанов. Зовнішній вигляд Марло, її манери й стиль розслідування тяжких злочинів шокують глядача. Образ героїні дисонує з усталеним уявленням про шарм і смак французенок: вона висока, незграбна, має грубі риси обличчя, носить дивну зачіску, вирізняється несмаком до стилю одягу; вона позбавлена тактовності й елементарних етикетних навичок, має панібратський стиль спілкування з колегами і громадянами. Попри це, завдяки професійній грі Корін Масьєро, капітана Марло сприймають харизматичною, дотепною, скромною та ерудованою. Умови професійної діяльності Марло не можна назвати комфортними – постійні відрядження, відсутність елементарних побутових умов, вороже чи насторожене ставлення колег, однак капітан Марло є зразковим правоохоронцем за критерієм професіоналізму. У роботі вона демонструє віртуозні здібності в розслідуванні складних кримінальних справ, залишаючись співчутливою, справедливою та невідкупною.

У серіалах про правоохоронців зчитується інформація про особливу роль інститутів громадянського суспільства. Це пов'язано з однією із засадничих підвалин сучасного західно-європейського суспільства – наявністю активного громадянського суспільства та його дієвих інститутів. В. Копча зауважує, що сучасне розуміння поліції та її діяльності знаходиться в межах концептуального поля «Community Policing», тобто стратегії та практик найтіснішої взаємодії поліцейських сил і суспільства (його локальніших спільнот), яка демонструє ефективність на різних рівнях. «Community Policing» – це нова філософія роботи європейської поліції, новий тип відносин поліції із законослухняними громадянами, участь останніх у визначенні пріоритетів, які дають змогу брати участь останнім у поліпшенні загальної якості життя. Зміщується фокус роботи поліції з опрацювання випадкових викликів на розв'язання проблем, а головними стають три аспекти: 1) зміцнення партнерських відносин поліції та громадян, що передбачає участь суспільства в стратегії сприяння підвищенню громадської безпеки; 2) участь суспільства у визначенні й ефективному усуненні основних умов, які

приводять до злочинності та безладдя; 3) перетворення поліції як організації, спроможної реагувати на потреби суспільства (громади) ефективніше (Korcha, 2020, р. 244). Громадськість контролює ефективність роботи державних і комунальних служб, зокрема поліції. Контроль має двоєдину природу, оскільки він одночасно є: а) функцією управління; б) формою зворотного зв'язку, яка забезпечує суб'єкту управління отримання інформації про стан об'єкта управління та виконання управлінських рішень (Hetmanets, 2008, р. 126). Громадський контроль, як і будь-який інший контроль, має на меті забезпечення законності й порядку в поліцейській діяльності (Mishchenko, 2019). «Надзвичайно важливо забезпечити такі умови, коли державні служби відповідали б потребам суспільства, а поліція не займалася б діяльністю, що завдає шкоди інтересам суспільства (наприклад корупцією). Зовнішній моніторинг і нагляд мають вирішальне значення для забезпечення прозорості та підзвітності, підвищення рівня довіри громадськості до правоохоронних органів і держави» (Ensuring law...). Прикметно, що ще 2009 року було прийнято Кодекс кращих практик участі громадськості у процесі прийняття рішень (ухвалений Конференцією міжнародних неурядових організацій Ради Європи на засіданні 1 жовтня 2009 року), у якому встановлено основні форми участі громадськості в процесі прийняття рішень: 1) інформація (встановлення права на доступ до публічної інформації, що є мінімальним, але необхідним стандартом залучення громадськості до процесу прийняття рішень органами державної влади); 2) консультація (форма ініціативи, коли органи державної влади звертаються з проханням до неурядових організацій висловити їхню думку стосовно конкретного політичного питання чи політичного процесу); 3) діалог (конкретний діалог ґрунтується на взаємних інтересах стосовно окремого політичного процесу). Діалог повинен результувати в розробленні спільної рекомендації, стратегії чи законопроєкту, сприяти прийняттю узгоджених результатів; партнерство (партнерство передбачає спільну відповідальність на кожному етапі процесу прийняття політичних рішень: від встановлення порядку денного, складання проєкту і прийняття рішень до реалізації політичних ініціатив. Він є вищим рівнем участі (Code of best..., 2009).

Посилену увагу в серіалах про правоохоронців зосереджено на висвітленні роботи правоохоронних органів у медіапросторі. Журналістський контроль як різновид громадського контролю в європейському соціальному просторі є доволі вагомим. Медіа відіграють важливу роль у формуванні майданчика для дискусій у суспільстві, формуючи в громадян політичну ініціативу, через висвітлення діяльності органів державної влади вони також перебирають на себе першорядну роль у боротьбі за захист порушених прав людей (Ortynskyi, 2020, р. 2).

Висновки

1. Масова культура в постмодерному світі не є другосортним продуктом людської діяльності. Як і елітарне мистецтво, вона має право на існування в межах сучасного соціокультурного контексту, який вирізняється такими ознаками, як: глобалізація, поширення демократії, уніфікація та стандартизація життя, стискання часу, значний інформаційний потік, кліповий тип мислення, мультикультуралізм тощо).

2. Вплив феноменів масової культури є опосередкованим і непрямим в аспекті формування суспільного й індивідуального «я», забезпечуючи цілісне уявлення про світ, систему цінностей та соціальних пріоритетів.

3. У сучасному світі серіали як жанр мистецтва й феномен масової культури втратили статус абсолютно розважальних продуктів, вони є комодативними (оскільки є частиною економіки й окремим бізнесом); інформаційними (трансляють інформацію про бажаний та наявний соціальний світ); транскордонними (завдяки глобалізаційним і технологічним процесам трансляють зразки національних культур, моральних і правових норм). Зберігаючи розважальний потенціал, такі серіали відображають, хоч і опосередковано,

реальну соціальну ситуацію, особливості правової та моральної системи суспільства, ставлення населення до поліції тощо, вони є потужним інформаційним джерелом щодо основних підвалин соціального життя, місця і ролі правоохоронних органів у суспільстві. Це загалом забезпечує реалізацію інформаційно-культурної функції, притаманної будь-якій екранній формі, зокрема серіалу. Реалізація цієї функції сьогодні спрощена наявністю необхідних технічних засобів і доступністю.

4. Сучасні європейські серіали про правоохоронців відображають основні цінності європейської спільноти, що ліберальні за своєю природою. Такими цінностями є: толерантність, демократія, рівність усіх людей, антирасизм, верховенство права, права і гідність людини тощо. Основоположними визнають ліберальні фундаментальні права та свободи людини, демократичні принципи державного устрою.

5. «Служити та захищати» – один із принципів поліцейської служби в демократичному суспільстві, спроба подолати недоліки попередніх моделей щодо відповідальності поліції за безпеку громадян і суспільства.

References

- [1] Bielov, D.M., & Bielova, M.V. (2024). Humanistic principles of the legal system: dialectics of theory in the conditions of modern challenges. *Analytical and comparative jurisprudence*, 5, 933-938. doi: 10.24144/2788-6018.2024.05.143.
- [2] Boretska, M. (2021). European values in the axiospace of modern Ukrainian youth. *Sociology: theory, methods, marketing*, 2, 24-44. doi: 10.15407/sociology2021.02.024.
- [3] Byelova, M., Farcash, I.-M., & Byelov, D. (2022). The principle of humanism and its content in the conditions of the formation of the newest social paradigm. *European Socio-Legal and Humanitarian Studies*, 1, 30-43. Retrieved from https://ehs-journal.ro/wp-content/uploads/2022/10/ESLHS_1_22.pdf.
- [4] Code of best practices of public participation in the decision-making process: conference of International Non-Governmental Organizations of the Council of Europe from October 1, 2009. (n.d.). Retrieved from https://www.coe.int/t/ngo/Source/Code_Ukrainian_final.pdf.
- [5] Ensuring law and order and fostering integrity. (n.d.). Retrieved from <https://securitysectorintegrity.com/uk/%d1%96%d0%bd%d1%81%d1%82%d0%b8%d1%82%d1%83%d1%82%d0%b8-%d1%82%d0%b0-%d0%be%d1%80%d0%b3%d0%b0%d0%bd%d1%96%d0%b7%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%97/d0%b7%d0%b0%d0%b1%d0%b5%d0%b7%d0%bf%d0%b5%d1%87%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%b2%d0%be%d0%bf%d0%be%d1%80%d1%8f%d0%b4%d0%ba%d1%83-%d1%82%d0%b0-%d0%b2%d0%b8%d1%85. d0%be%d0%b2%d0%b0/>.
- [6] Hetmanets, O.P. (2008). *Budget control: organizational and legal principles*. Kharkiv: Ekohraf.
- [7] Kopcha, V.V. (2020). *Human rights function of the states of Central Europe: theoretical and comparative legal aspects*. Kherson: Helvetyka.
- [8] Koval, I.M. (2024). Legitimate self-assertion of a person in society. *Analytical and comparative jurisprudence*, 5, 939-942. doi: 10.24144/2788-6018.2024.05.144.
- [9] Kovalska, N.M. (2021). Communicative tolerance in public administration as a factor of integration into the European system of humanitarian values. *Bulletin of the Kherson National Technical University*, 4(79), 162-168. doi: 10.35546/kntu2078.
- [10] Lypovets, Yu.O. (2018). Tolerance as a value of modern law. *Scientific Bulletin of the Uzhhorod National University, Series "Law"*, 2(48), 181-184.
- [11] Mishchenko, L.V. (2019). Legal principles of public control over police activities in Ukraine. *Modern European police science and the possibilities of its use in the activities of the National Police of Ukraine*: coll. theses add. participants of the international science and practice conf. (pp. 169-170). Kharkiv: KhNUVS.

- [12] Mukhina, H.V. (2021). Tolerance as a component of the professional competence of future policemen and policewomen. *Legal journal of Donbass*, 4(77), 185-191. doi: 10.32366/2523-4269-2021-77-4-185-191.
- [13] Olson, I.R., & Marshuetz, Ch. (2005). Facial Attractiveness Is Appraised at a Glance. *Emotion*, 5(4), 498-502.
- [14] Orteha-i-Haset, Kh. Rebellion of the masses. Retrieved from <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3813>.
- [15] Ortynskiy, V. (2020). The role of civil society and mass media in the fight against corruption. *Bulletin of the Lviv Polytechnic National University, Series "Legal Sciences"*, 3(27). doi: 10.23939/law2020.27.001.
- [16] Romanova, A.S. (2024). Human rights in the globalized space: natural and legal dimension. *Analytical and comparative jurisprudence*, 2, 801-804. doi: 10.24144/2788-6018.2024.02.132.
- [17] Shai, R. (2020). The problem of tolerance of law enforcement officers in a modern multicultural society. *Bulletin of the Lviv Polytechnic National University, Series "Legal Sciences"*, 3(27), 133-138. doi: 10.23939/law2020.27.133.
- [18] Ulynets, V.I. (2024). Functions of the police of a modern democratic state: essence and classification. *Analytical and comparative jurisprudence*, 4, 40-44. doi: 10.24144/2788-6018.2024.04.5.
- [19] Vovk, V. (2024). Law enforcement activity, globalization and public morality in the context of mass culture (on the example of modern European series about law enforcement officers. Part 1). *Philosophical and methodological problems of law*, 1(27), 16-22. doi: 10.33270/01242702.16.
- [20] Vovk, V.M. (2024). Law enforcement activity, globalization and public morality in the context of mass culture (on the example of modern European series about law enforcement officers. Part 2). *Scientific and information bulletin of Ivano-Frankivsk University named after King Danylo Halytskyi*, 17(79), 25-31. doi: 10.33098/2078-6670.2024.17.29.25-31.
- [21] Zolotukhina, S.T., Ionova, O.M., & Luparenko, S.Ye. (2021). Current values of modern European education. *Pedagogy of creative personality formation in higher and secondary schools*, 76(1). doi: 10.32840/1992-5786.2021.76-1.7.

Список використаних джерел

- [1] Белов Д. М., Белова М. В. Гуманістичні засади правової системи: діалектика теорії в умовах сучасних викликів. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 5. С. 933–938. doi: 10.24144/2788-6018.2024.05.143.
- [2] Борецька М. Європейські цінності в аксіопросторі сучасної української молоді. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2021. № 2. С. 24–44. doi: 10.15407/sociology2021.02.024.
- [3] Vyelova M., Farcash I.-M., Byelov D. The principle of humanism and its content in the conditions of the formation of the newest social paradigm. *European Socio-Legal and Humanitarian Studies*. 2022. Issue 1. P. 30–43. URL: https://ehs-journal.ro/wp-content/uploads/2022/10/ESLHS_1_22.pdf.
- [4] Кодекс кращих практик участі громадськості у процесі прийняття рішень : конференція Міжнародних неурядових організацій Ради Європи від 1 жовт. 2009 р. URL: https://www.coe.int/t/ngo/Source/Code_Ukrainian_final.pdf.
- [5] Забезпечення правопорядку та виховання доброчесності. URL: <https://securitysectorintegrity.com/uk/%d1%96%d0%bd%d1%81%d1%82%d0%b8%d1%82%d1%83%d1%82%d0%b8-%d1%82%d0%b0-%d0%be%d1%80%d0%b3%d0%b0%d0%bd%d1%96%d0%b7%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%97/d0%b7%d0%b0%d0%b1%d0%b5%d0%b7%d0%bf/d0%b5%d1%87/d0%b5/d0%bd/d0%bd/d1%8f-%d0%bf/d1%80/d0%b0/d0%b2/d0%be/d0%bf/d0%be/d1%80/d1%8f/d0%b4/d0%ba/d1%83-%d1%82/d0%b0-%d0%b2/d0%b8/d1%85/d0%be/d0%b2/d0%b0/>.
- [6] Гетманець О. П. Бюджетний контроль: організаційно-правові засади : монографія. Харків : Екограф, 2008. 308 с.
- [7] Копча В. В. Правозахисна функція держав Центральної Європи: теоретичні і порівняльно-правові аспекти : монографія. Херсон : Гельветика, 2020. 396 с.
- [8] Коваль І. М. Правомірне самоствердження особи у суспільстві. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 5. С. 939–942. doi: 10.24144/2788-6018.2024.05.144.
- [9] Ковальська Н. М. Комунікативна толерантність у публічному управлінні як чинник інтеграції в європейську систему гуманітарних цінностей. *Вісник Херсонського національного технічного університету*. 2021. № 4 (79). С. 162–168. doi: 10.35546/kntu2078.
- [10] Липовець Ю. О. Толерантність як цінність права сучасності. *Науковий вісник Ужгородського Національного університету*. 2018. Т. 2. Вип. 48. С. 181–184. (Серія «Право»).
- [11] Міщенко Л. В. Правові засади громадського контролю за діяльністю поліції в Україні. *Сучасна європейська поліцейстика та можливості її використання в діяльності Національної поліції*

- України : зб. тез доп. учасників міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 11 квіт. 2019 р.). Харків : ХНУВС, 2019. С. 169–170.
- [12] Мухіна Г. В. Толерантність як складник професійної компетенції майбутніх поліцейського і поліцейської. *Правовий часопис Донбасу*. 2021. № 4 (77). С. 185–191. doi: 10.32366/2523-4269-2021-77-4-185-191.
- [13] Olson I. R., Marshuetz Ch. Facial Attractiveness Is Appraised in a Glance. *Emotion*. 2005. Vol. 5. Issue 4. P. 498–502.
- [14] Ортега-і-Гасет Х. Бунт мас. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3813>.
- [15] Ортинський В. Роль громадянського суспільства та ЗМІ у боротьбі з корупцією. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2020. № 3 (27). (Серія «Юридичні науки»). doi: 10.23939/law2020.27.001.
- [16] Романова А. С. Права людини у глобалізованому просторі: природно-правовий вимір. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 2. С. 801–804. doi: 10.24144/2788-6018.2024.02.132.
- [17] Шай Р. Проблема толерантності правоохоронців у сучасному мультикультурному суспільстві. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2020. № 3 (27). С. 133–138. (Серія «Юридичні науки»). doi: 10.23939/law2020.27.133.
- [18] Улинець В. І. Функції поліції сучасної демократичної держави: сутність та класифікація. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 4. С. 40–44. doi: 10.24144/2788-6018.2024.04.5.
- [19] Вовк В. Правоохоронна діяльність, глобалізація та суспільна мораль у контексті масової культури (на прикладі сучасних європейських серіалів про правоохоронців. Частина 1). *Філософські та методологічні проблеми права*. 2024. № 1 (27). С. 16–22. doi: 10.33270/01242702.16.
- [20] Вовк В. М. Правоохоронна діяльність, глобалізація і суспільна мораль в контексті масової культури (на прикладі сучасних європейських серіалів про правоохоронців. Частина 2). *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету імені Короля Данила Галицького*. 2024. Вип. 17 (29). С. 25–31. doi: 10.33098/2078-6670.2024.17.29.25-31.
- [21] Золотухіна С. Т., Іонова О. М., Лупаренко С. Є. Актуальні цінності сучасної європейської освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. № 76. Т. 1 doi: 10.32840/1992-5786.2021.76-1.7.

Law Enforcement Activity, Globalization and Social Morality in Frameworks of Mass Culture (on the Example of Modern European TV-Shows on Law-Enforcements. Part 3)

VOVK Viktoriia,

Doctor of Law, Professor,

Professor of the Department of Theory and History of State and Law of the Khmelnytsky University of Management and Law Named after Leonid Yuzkov

Khmelnytskyi, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0588-2095>

Abstract. The article discloses the organic interrelationship of globalization processes, mass culture phenomena, social morality, and the peculiarities of law enforcement activities through mass culture, in TV series. The author outlines a wide range of questions devoted to the interaction of various spheres of a person's spiritual life (social morality, law, law enforcement, art), which has great variability, is represented by a wide palette of subject forms, reflects the current social reality and at the same time constructs it. Cultural and semiotic methodological approaches assisted in carrying out an analysis of modern series on law enforcement officers to find in them the transmission of the main moral values of Western European society, which include humanism, equality, tolerance, and inclusion. Special attention is paid to analyzing

the sociocultural context within which modern mass culture exists (globalization, the spread of democracy, unification and standardization of life, compression of time, significant information flow, clip type of thinking, etc.). The article shows that the spread of mass culture is due to the development of technologies and a change in the type of communication: from verbal-written to audiovisual (which only confirms the fundamental importance of sight and visual metaphor within European culture). The article focuses on the fact that modern series about the work of law enforcement officers reflect the realities of modern Western European society, which overcomes the fear of the other with the help of the affirmation of moral values and their legal support; recognizes equality both in the field of opportunities and in the field of responsibility; forms and approves new gender and social models of behavior, keeping the values of individualism and person-centeredness effective; recognizes the special role of civil society institutions in monitoring the activities of state bodies, including law enforcement. Due to the rapid development of technologies and accessibility, the series as a screen form performs an informative function, introducing the viewer to basic social, moral, and legal values.

Keywords: law enforcement morality; moral values; democracy; globalization; police; law enforcement officer; human rights; tolerance; gender; law; mass culture; series; civil society.